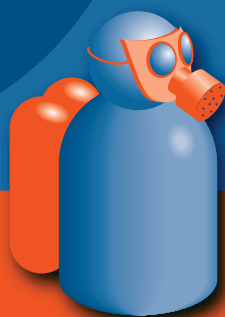

CO

Een **stille** **moordenaar** in huis

PREVENTIE VAN VERGIFTIGING
DOOR KOOLSTOFMONOXIDE

ondersteuningscel logo's

Medisch Milieukundigen
bij de LOGO's

V.Z.W.
LOKAAL GEZONDHEIDSOVERLEG

VIG
vzw

Vlaams Instituut voor
Gezondheidspromotie

door CO, r kritiek

Vorige zaterdag deed zich een tragisch ongeval voor in de straat te...
Een 15-jarig meisje kwam om het leven door CO-vergiftiging. Het slachtoffer was terwyl ze een vriendin...
de badkamer. Hij riep zijn vrienden om hulp. Beiden vertoonden sporen van CO-vergiftiging en werden naar het Aankomst van Aalst gebracht. Het ongeval is vermoedelijk te wijten aan een defecte waterverwarmer.
Luitenant Pol De Neef was er al in de Hekkerstraat: er was iets grondig misgegaan met de verlichte kerstbomen aan de gevels.

Vijf mensen door kachelgas vergiftigd in Kapellen

ANTWERPEN — Vijf mensen zijn zaterdagavond zelf bevangen, en met de hulp van de brandweer overgebracht naar het Stuivenberghospitaal in Kapellen. De vijf personen, drie mannen en twee vrouwen, zijn nu in goede gezondheid. De oorzaak van de vergiftiging zou een defecte kachel zijn. De politie heeft de kachel afgevoerd en de woning afgeperst.

CO-vergiftiging in Nieuwekerken

Een gezin, met twee kinderen van respectievelijk tien en vijftien jaar oud, werd zaterdagochtend in hun woonkamer getroffen door CO-gas. De ouders werden door de brandweer gered. De kinderen werden naar het ziekenhuis gebracht.

Trucker dood door CO-vergiftiging

ANTWERPEN — Een Turkse truckchauffeur overleed zaterdag aan de Waalsekaai in Antwerpen aan vergiftiging door koolstofdioxide. Zijn levenloze lichaam werd zaterdagochtend ontdekt door collega's die hun vrachtwagen ook op de parking aan de gederfde onderdoppen hadden. De chauffeur was om zich te beschermen tegen de koude.

CO-vergiftiging bij voetballertjes en in huisgasse

De voetbalclub van de gemeente Hillegom heeft zaterdagavond een ernstige CO-vergiftiging bij vijf kinderen van de voetbalclub. De kinderen werden door de brandweer gered en naar het ziekenhuis gebracht. De oorzaak zou een defecte kachel zijn.

Knapen Hillegem bevangen door CO

De vijf knapen van de voetbalclub van Hillegem werden zaterdagavond bevangen door CO-gas in de kantine van de club. De knapen werden door de brandweer gered en naar het ziekenhuis gebracht.

Twee kinderen omgekomen door defekte waterverwarmer

WATERLOO (belga) — Twee kinderen van negen en tien jaar zijn zaterdagochtend omgekomen door CO-vergiftiging in hun slaapkamer. De kinderen werden door de brandweer gevonden. De oorzaak was een defecte waterverwarmer. De ouders werden door de brandweer gered.

was een bekende figuur in de Durnegemeente. Hij was als terreinbeveiligde de stille kracht achter VK Humite, de voetbalploeg die momenteel aan de leiding staat in de derde provinciale reeks. Beroeps- halve werkte Achiel Sijm bij een producent van bruisdrank in Waasmunster. Hij had enkele vrienden van Achiel Sijm en zijn vader Pierre kwamen gisterenavond samen in een restaurant in de Geeststraat. Achiel Sijm was er samen met zijn vrienden op de hoede. De nieuws- 4 no

Vorige zaterdag deed zich een tragisch ongeval voor in de straat te...
Een 15-jarig meisje kwam om het leven door CO-vergiftiging. Het slachtoffer was terwyl ze een vriendin...

CO

Een stille moordenaar in huis

PREVENTIE VAN VERGIFTIGING
DOOR KOOLSTOFMONOXIDE

Wat is CO?

CO is een gas. Het is gevaarlijk.

- ❗ Je ruikt het niet
- ❗ Je ziet het niet
- ❗ Je proeft het niet
- ❗ Je voelt het niet

CO?

je ruikt het niet

je ziet het niet

je proeft het niet

je voelt het niet

Maar je krijgt er snel hoofdpijn van.
Je gaat braken.
Soms val je vrij snel flauw.

Je kan er zelfs van sterven.

CO noemt men ook koolstofmonoxide.

- Alle gasgeisers en alle verwarmingstoestellen die werken op gas, kolen, mazout en petroleum hebben veel lucht (zuurstof) nodig om goed te branden. Als er te weinig zuurstof in de kamer aanwezig is, wordt het gevaarlijke gas CO gevormd.
- Bij elektrische toestellen kan geen CO ontstaan.

Hoe een CO-vergiftiging voorkomen?

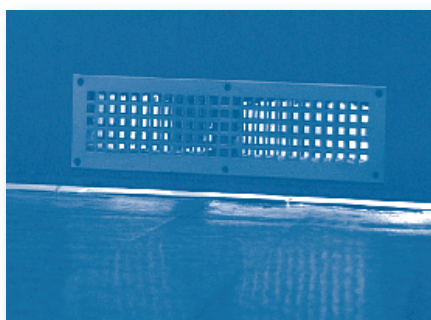
Zorg voor voldoende verluchting.
Zorg dat de schoorsteen goed trekt.

Verluchting

Zorg voor voldoende verluchting in de kamer waar het toestel brandt.

Maak bij het isoleren **niet alle** kieren van ramen en deuren dicht.
In een kleine kamer moet je zeker goed verluchten.

In de kamer waar een gasgeiser of een verwarmingstoestel zonder rookafvoer staat, moet altijd gezorgd worden voor extra verluchting. Een niet-afsluitbaar rooster van minstens 150 cm² (bv. 10 cm op 15 cm) onderaan in de deur en bovenaan in de muur is minimaal wettelijk verplicht.

Schoorsteen

Zorg dat de schoorsteen **goed trekt**.
Als de verbrandingsgassen niet weg kunnen via de schoorsteen of rookafvoer komt er CO in de kamer.
Zorg dus voor een goede rookafvoer, zeker in de badkamer

Hoe voorkomen?

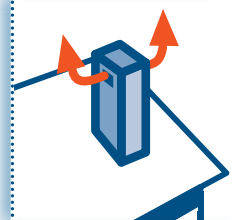

verse lucht

min. 150 cm²

grote roosters

goede schoorsteen

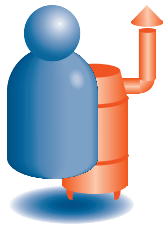

WIST JE DAT!

... door een slechte verluchting je toestel minder goed brandt en je toestel meer verbruikt.

... een CO-detector je enkel tijdig kan verwittigen als hij goed geplaatst is, goed onderhouden wordt en het CE-kenmerk draagt.

Gebruik van toestellen

Laat ze plaatsen door een vakman.
Onderhoud ze regelmatig.
Gebruik ze op de juiste manier.

Gasgeisers

CE gekeurd

douche min. 10 L

bad min. 13 L

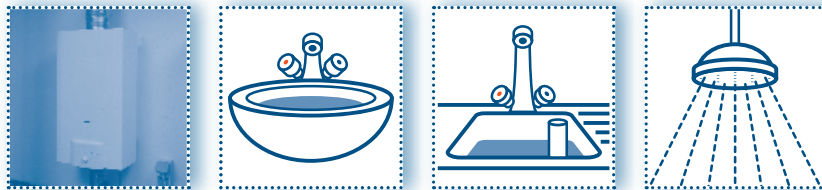
Gasgeisers

Ongeveer de helft van de CO-vergiftigingen wordt veroorzaakt door kleine 5-liter-gasgeisers aangesloten op een douche of een bad.

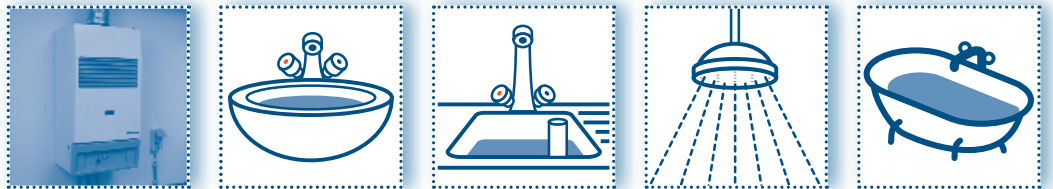
5-liter: enkel te gebruiken voor een gootsteen of wastafel.

10-liter: voor een douche heb je minimaal een 10-liter-gasgeiser nodig met een schoorsteen of rookafvoerpijp.

13-liter: voor een bad heb je minimaal een 13-liter-gasgeiser nodig met schoorsteen of rookafvoerpijp.

WIST JE DAT!

- ... alle **nieuwe toestellen** een beveiliging hebben. Die schakelt het toestel uit als er te weinig zuurstof in de lucht is of als de schoorsteen niet goed trekt. Daarom zijn deze toestellen veiliger.
- ... er een 10 tot 17 liter gasgeiser bestaat met een veilige rookafvoer (ventouse systeem).
- ... enkel gekeurde toestellen die het CE-merk dragen verkocht mogen worden.

Verwarming

Kachels en ketels voor centrale verwarming vragen een juiste aansluiting op een schoorsteen en een regelmatig onderhoud door een bekwaam vakman.

Een kachel op een lage stand laten branden is gevaarlijk. Dit vermindert de trek in de schoorsteen. Plaats daarom nooit een te grote kachel in een kleine kamer. Want je zal het dan vlug te warm krijgen en toch de kachel op een lage stand zetten. **Dat is heel gevaarlijk.**

Laat de zuurstofklep van een kolen- en houtkachel voldoende open. Er moet steeds genoeg zuurstof bij de vlammen kunnen. Zorg dat er via een raam of deur lucht binnen kan.

Bijverwarming

Verplaatsbare toestellen op petroleum, kerosine of gas hebben geen schoorsteen. Ze verbruiken zuurstof uit de kamer. De verbrandingsgassen komen daarna in dezelfde kamer terecht.

**Gebruik ze liever niet.
Ze zijn echt gevaarlijk!**

Doe je dat toch?

- Gebruik ze dan maximum 1 uur aan één stuk.
- Gebruik ze nooit terwijl je slaapt.
- Verlucht altijd de kamer terwijl je het toestel gebruikt.

Bij elektrische toestellen kan geen CO ontstaan. Deze zijn dus wel veilig in gebruik.

Verwarming

juiste aansluiting

onderhoud

kachel niet te groot

De schoorsteen en de rookafvoerpijp

Zorg ervoor dat de schoorsteen goed trekt.

Schoorstenen en rookafvoerpijpen

- Moeten minstens een halve meter boven de dakrand uitsteken.
- Mogen niet gehinderd worden door bomen of hoge gebouwen.
- Moeten zo recht mogelijk zijn.
- Mogen niet uit flexibele dampkapafvoerbuizen bestaan.
- Moeten zonder barsten of gaten zijn, ook in huis.
- Mogen niet vochtig zijn.
- Moeten binnenin proper zijn.
- Moeten goed geïsoleerd zijn.

WIST JE DAT!

... je de kachel in het begin goed moet laten doorbranden. De schoorsteen kan zo opdrogen en trekt beter.

... je moet zorgen voor een goede verluchting bij mist, windstil of zacht weer. In het weerbericht wordt dan een waarschuwing gegeven.

COO

Wanneer een schoorsteen vegen?

Centrale verwarming met mazout

Laat de schoorsteen jaarlijks vegen, dat is wettelijk verplicht.

Kachels met kolen, mazout of hout

Laat elk jaar de schoorsteen vegen omwille van de roetafzetting.

Gastoestel

Ga regelmatig de goede werking van de schoorsteen na. Vogelnesten, stenen of bladeren in de schoorsteen kunnen de trek verminderen.

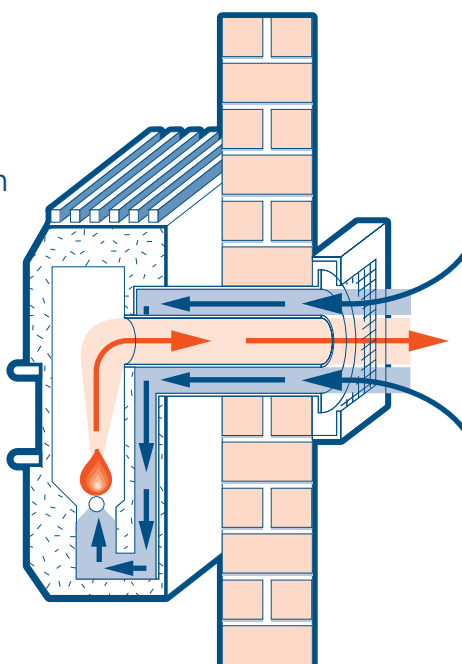
 WIST JE DAT!

- ... je zelf de schoorsteen moet laten vegen en de toestellen laten onderhouden als je een woning huurt.
- ... de huisbaas wel moet zorgen dat mogelijk aanwezige toestellen correct geplaatst zijn, goed aangesloten zijn en goed trekken.

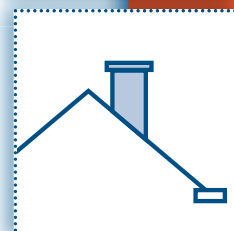
Toestellen met muurdoorvoer

Er bestaan ook gasgeisers, gaskachels en gasbranders met muurdoorvoer (ook 'ventouse-systeem' genoemd).

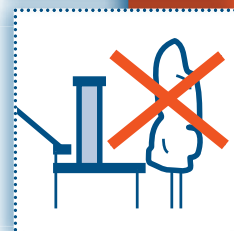
Deze toestellen hebben geen schoorsteen nodig. Zij zuigen de nodige zuurstof direct van buiten aan en drijven de verbrandingsgassen rechtstreeks weer naar buiten. **Het zijn zeer veilige toestellen.** Bij aankoop zijn ze wel iets duurder.

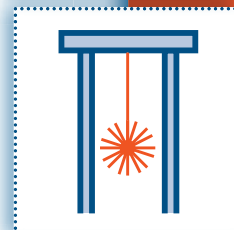
Schoorstenen

voldoende hoog

niet gehinderd

regelmatig vegen

Hoe herken je een CO-vergiftiging?

Het overkomt niet alleen je buur.

- ⚠ Je krijgt snel hoofdpijn
- ⚠ Je wordt misselijk
- ⚠ Je voelt je moe
- ⚠ Soms val je flauw

- ⚠ Je kan er zelfs van sterven

Symptomen

hoofdpijn

braken

flauw vallen

sterven

Let op volgende alarmsignalen

- Klachten bij verschillende personen tegelijk of bij huisdieren.
- Klachten op bepaalde tijdstippen (bij het nemen van een bad, een douche of tijdens de afwas).
- Klachten die verminderen in frisse lucht of wanneer je buiten gaat.
- Roetafzetting op muren rond gasgeisers.
- Een abnormaal hoge vochtigheid en condensatie in huis.
- Let op de kleur van vlammen.
Gele vlammen wijzen op een slechte verbranding.

Eerste hulp

Wat moet je doen wanneer iemand een CO-vergiftiging heeft?

❗ Open eerst ramen en deuren.

❗ Schakel het toestel uit.

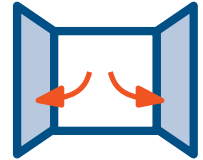

❗ Is de persoon bewusteloos: bel 112 en vermeld dat het om een CO-vergiftiging kan gaan.

❗ Is de persoon niet bewusteloos: breng hem uit de kamer en bel de huisarts.

Wat doen?

ramen openen

uitschakelen

wegslepen

de arts bellen

112 bellen

Vermoed je een CO-probleem?
Contacteer je gemeente om na te gaan hoe ze je van dienst kunnen zijn.

Meer info nodig?

www.koolstofmonoxide.be of bel:

Deze brochure is een realisatie van de Medisch Milieukundigen bij het Lokaal Gezondheidsoverleg (MMK's bij de LOGO's) en het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG). In samenwerking met het Antigifcentrum, Wijkgezondheidscentrum Brugse Poort Gent en Rode Kruis Vlaanderen.

Medisch Milieukundigen
bij de LOGO's

